

Lepší než plán. VZP letos hospodaří nad očekávání, prozradil Kabátek

25.9.2025 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

V letošním hospodaření je na tom Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) lépe, než plánovala. A má to tak zůstat i do konce roku. Podle jejího ředitele Zdeňka Kabátka ale nelze usnout na vavřínech - české zdravotnictví musí podstoupit nevyhnutelné zásadní změny.

V současné době je systém veřejného zdravotního pojištění sice funkční, bez realizování zásadních změn ale dlouhodobě neudržitelný. Kabátek to řekl na čtvrtěčném 5. ročníku summitu Zdravotnického deníku *Ekonomika zdravotnictví*.

Přidal však i důležitou optimistickou zprávu. „Saldově je systém sice negativní, na druhou stranu se v letošním roce čísla vyvíjejí mnohem lépe, než jsme očekávali. Je samozřejmě velmi předčasné dělat z toho závěry. Ale zatím musím říct, že výsledek letošního roku bude určitě lepší, než jaký byl náš odhad v pojistném plánu,“ popsal aktuální situaci.

Největší bolest českého zdravotnictví

Za nejsilnější limitaci dnešního systému veřejného zdravotního pojištění považuje ředitel největší tuzemské zdravotní pojišťovny fakt, že jej silně reguluje stát.

„Podle mého názoru se už konečně musíme rozhodnout, jestli chceme mít pojišťovenský systém, který bude zodpovědný vůči svým klientům a bude kontrolován státní správou, nebo jestli nadále chceme současný ‚hybrid‘, v němž ve většině věcí fungujeme v rozpočtovém modelu jako národní zdravotní služba,“ řekl Kabátek. Dnešní stav označil za „největší bolest českého zdravotnictví“.

Transformace lůžek i změna úhrad

Ředitel VZP na summitu shrnul i změny, které jsou podle něj cestou k finanční udržitelnosti systému zdravotnictví ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Za priority VZP pro příští rok v tomto ohledu označil následující oblasti (uvádíme spolu s jeho komentářem k nim):

- Transformace lůžek akutní lůžkové péče na lůžka následné a dlouhodobé péče. „Chceme reagovat na nevyhnutelný demografický vývoj. Náš plán byla transformace 5 tisíc lůžek, zatím se to v prvním roce podařilo u 1 864 lůžek.“
- Rozvoj jednodenní péče. „Celosvětový trend, kterým se daří snižovat náklady za hospitalizaci a zvyšovat komfort pacienta.“
- Rozvoj domácí péče. „Měla by být moderním segmentem, který bude schopen zajistit klientům péči v domácím sociálním prostředí a zároveň také snížit náklady zredukováním počtu lůžek.“
- Zavedení nových úhradových mechanismů (například balíčkových úhrad a plateb za kvalitu). „Nacházíme se v situaci, kdy je nutné změnit úhradový systém. Funguje na principu nastavování úhrad spíše za produkci než za skutečné léčení pacienta. Musíme do systému vnést pohled efektivity léčby a platit za efektivní a kvalitní léčení pacienta.“
- Nová agilní forma prevence. „Chceme, aby se prevence stala ve zdravotnictví významnějším tématem. Je jedním ze základních kamenů dlouhodobé udržitelnosti systému.“

Za pozitivní Kabátek považuje fakt, že část těchto priorit vzalo za své i ministerstvo zdravotnictví. Dnes se tak priority největší tuzemské zdravotní pojišťovny a ministerstva částečně kryjí, což se například v oblasti jednodenní péče propsalo i do úhradové vyhlášky.

Prostor pro změny omezen

Co se týče potřebných kroků pro dlouhodobou udržitelnost systému v oblasti příjmů veřejného zdravotního pojištění, jsou ale podle Kabátka možnosti plátců značně omezené.

„Pokud máme valorizační automat u státních pojištěnců a nějak nastavenou výši pojistného, je ten prostor velmi malý. Nedovedu si představit, že bychom zvýšili pojistné, nedovedu si představit, jak pracovat s platbami za státní pojištěnce, což by vyžadovalo legislativní změnu,“ řekl.

Co se ale týče zavedení dalších zdrojů financování, velmi dobře by se podle ředitele VZP dalo aplikovat dvousložkové pojistné, zavedení vyšší spoluúčasti klientů a vyšší provázání odpovědnosti pojištěnců za čerpání služeb systému.

„Všechny tyto kroky ale znamenají legislativní přípravu,“ upozornil. A doplnil, že „měkkými metodami“ už dnes pojišťovna klienty k vyšší odpovědnosti vede. Například propojováním příspěvků z fondu prevence, který se od roku 2023 zdvojnásobil, s preventivními nebo screeningovými prohlídkami.

Vnitřní efektivitě systému by podle něj pomohla krom jiného i centralizace specializované péče. „Logické je, že to, co je technologicky a lidsky nákladově náročné, se centralizuje. Jde o přirozený postup, který se odehrává ve všech oblastech lidského konání,“ řekl Kabátek. A za krok k efektivnějšímu systému označil také posílení role primární péče.

Zdroj: ZdravotnickýDeník.cz

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/lepsi-nez-plan-vzp-letos-hospodari-nad-ocekavani-prozradil-kabatek>